

Ohrid, juvelen i Nordmakedoniens krone

En beretning fra den nordmakedoniske by Ohrid, hvor læseren vil høre om et hundeslagsmål, Mikkel Hansen, en skorpion og en foto-session på havnen

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@midtjyllandssavis.dk

Vi er på vej til at besøge Ohrids borg, der troner fra højdedraget over den historiske del af byen. Det hører med når man er af sted med en 12-årig dreng til den nordmakedonske by Ohrid.

Vi overhaler en dansk familie med to små børn som kæmper bravt med at forcere kategori 3 stigningen på de toppede brosten med en paraplyklapvogn.

Borgen ser ud som borge ofte gør med ringmur, skydeskår og tårne og et indvendigt område med græs og nogle ruinerede fundamenter. Udsigten er dog hele turen værd.

På tilbageturen får vi et par halvkolde øl på en bar hvor køleskabet er slukket for sæsonen. Vi kommer forbi en kirke, hvor billetmanden fortæller, at i højsæsonen har han slet ikke tid til at spørge folk om, hvor de kommer fra. Han anbefaler, at vi hyrer en guide til fem euro. På meter derfra står guiden tilfældigvis klar og tilbyder sin service. Det er en moden dame,

som taler glimrende engelsk, så vi slår til.

Mit første spørgsmål lyder, hvad folk mener om landets nye navn - Nordmakedonien. Det mener hun faktisk, at folk er ret ligeglade med. Det er korruptionen, som er det store problem, svarer hun. Her står hun med en universitetsuddannelse og falbyder sig selv for fem euro, fordi der ikke er arbejde til hende. Inde på det arkæologiske område, fortæller hun, mangler man at forny 10 meter træbro for at besøgende kan komme hen og se et sted med romerske mosaikker, som ellers er den største attraktion her. Det er barokt.

Aftensmaden vælger vi at indtage på en restaurant på et lille torv med udsigt til et kloster. En lille lavbenet og langhåret gadekryds af en hund løber ind mellem stolebenene og lægger sig til rette under bordet. Det er meget sjovt, lige indtil en noget større sort labradoragtig hund ikke synes, at den ikke skal være der og foretager gentagne voldsomme angreb ind under bordet.

Arh, Mik-kel Han-sen

Tjeneren er noget inkonsekvent, så vi rejser os og flytter stolene, så den mindste hund kan blive gennet ud, og vi kan få fred. Da der er faldet ro på spørger tjeneren os, hvor vi er fra. »Danmark!? – Arh, Mik-kel Han-sen« svarer han resolut og nikker respektfuldt. Vi havde lige glemt at vi var i familie med ham.

Går man ned gennem klostergården kommer man til en halvanden meter bred og 100 meter

lang rustik træbro, der løber langs søbredden med stejle klipper til den ene side og sø til den anden. Broen er kun oplyst af nogle få lanterner og det er ret dramatisk med det mørke skvulpende vand underneden. Stedet er perfekt til et røveri på nogle dumme turister, men man skyder hurtigt tanken fra sig, for vi er jo i det gæstfri Nordmakedonien. Forbi en halvtom restaurant med noget salsamusik og endnu en, som er pænt besat og i den dyrere ende. Stien ender på et lille højdedrag foran et kloster (endnu et) som er belyst af projektører. Vi er helt alene her, og det er meget stille og stemningsfuldt.

På opdagelse på egen hånd

Flere morgener forlader jeg den sovende familie ved 7-tiden for at gå på opdagelse i Ohrids nyere bydele. Det er et greb, hvor man forvandler en langtrukken irriterende situation til en sand eventyrrejse til ukendte områder. Jeg får en masse gode billeder i kassen. Det tidlige morgenlys er perfekt med effektfulde skygevirkninger og man kan tage al den tid der skal til, når man har fundet et godt motiv, men lige mangler en forbipasserende person, cyklist eller bil, der kan sætte prikken over i'et.

På en af disse morgenture er jeg nærmest helt ude af byen ved et byggeområde. En ejer af en lille Skoda har fået placeret en ca. tre gange seks meter stor træplade hen over bilen så at hans synsfelt er begrænset til nogle få meter rundt om bilen. Et grønt militærtægtigt

køretøj med en meget lang stige på taget parkeres midt i indkørslen. Da manden kommer tilbage, viser det sig at han kan lidt tysk. Jeg starter med at se imponeret ud og tager et par billeder af ham og bilen. Han fortæller, at den er russisk og 52 år gammel. Interiøret er originalt (der er nærmest ingen betræk tilbage og den er fuld af grus) og den kører fem km på literen. Et sted holder en gammel Renault 4 parkeret med en masse murergrej på taget. Alene trillebøren optager pladsen så rigeligt. Det ser faretruende ud. Jeg bliver lidt nostalgisk, da jeg selv har ejet to af slagsen. Tilbage i 70'erne startede yugoslaverne en licensproduktion af en Fiat 127, - bilen hed Zastava, modellen Yugo 45. Flere af disse nåede også til Danmark. Jeg mener, at den røg helt i top ved kårningen af verdens dårligste bil på et tidspunkt. Yugo 45 møder jeg en del af i boligkvartererne, men der er endnu flere, når man kommer ud på landet.

Sæson for brænde

Oktober er sæson for at få brænde til huse. Folk køber det i en halv meter lange kævler og inde i en port er to mænd i færd med at tømme en Yugo, hvor kun førersædet er på sin plads, for brænde. Jeg har også, ved et par lejligheder, mødt biler uden karosseri. Det ser vanvittigt ud og, ved nærmere eftersyn, kan man spotte en del af vægudsmykningen. Den bevæger sig heller ikke. Solen styrter oprevet ind til sin mor, der opfatter det som et udslag af

Så er der små butikker med glimmer-festkjo-

Den lange træbro med løse planker er lige så hyggelig i dagslys, som den er skummel efter mørkets frembrud.

Familiefoto fra det yderste af molen med den gamle bydel som baggrund. Billedet er taget af den hyrede fotograf, men med forfatterens kamera.

ler, sko eller skrædderier. Man undres over at folk kan få et levebrød ud af det.

Før jeg går hjem er jeg altid forbi et bageri efter brød samt et par eksotiske små stykker bagværk, som ikke altid er lige så velsmagende, som de giver sig ud for, men så er det prøvet.

Solen stråler fra en skyfri himmel otte dage i træk, så flere dage går vi de knapt 200 meter til søbredden og holder badeferie. Stranden er stenet og vandet højest 18 grader. Det vrirler med små fisk, der gnaver døde hudrester af tærne, hvis man holder fødderne helt stille. Det er lidt specielt. En dag da vi skal tilbage fra stranden ad den lange træbro, må vi vente fordi man er ved at optage en musikvideo med en Gustav Winckler-type fra en drone, der hænger tre meter over vandet få meter få meter fra ham, medens der kører noget jammerlig musik.

En skorpion!

En aften står min søn pludselig foran sengen med et stift blik rettet mod væggen bag den dobbeltseng, jeg ligger i.

»Far! - De-dded er en skorpion». Lige over mit hovede sidder et fire cm. langt dyr, som grangiveligt minder om en skorpion. Den er sort/brun og ligner noget af plastic, så i et vantro øjeblik vurderer jeg, at det må være en del af vægudsmykningen. Den bevæger sig heller ikke. Solen styrter oprevet ind til sin mor, der opfatter det som et udslag af

den sædvanlige far/søn-humor hun kender alt for godt. Da jeg kommer på benene, kan jeg godt se, at den har alle de karakteristika som tilhører en skorpion: to kløer og en løftet hale med brød. Jeg griber resolut lørdagsudgaven af »Frankfurter Allgemeine Zeitung«, som vejer et par kg og giver bæstet et velment klask, hvorved den ryger på gulvet og ligger og spræller et par gange før den udånder. Motsat en myg eller flue, er den stadig helt intakt, så den bliver studeret fra alle vinkler og googlet, for at se om den er farlig for andre end smådyr. Det bliver vi ikke klogere på den aften. Det interessante er, om den er fortrop for en storfamilie der skal på ekspedition i lejligheden, når vi er faldet i søvn. Børnene er ikke specielt begejstrede. Havde den siddet på deres værelse oven over deres seng, havde vi haft en decideret krisesituation. Jeg stopper den i en tændstikæske og viser den til gammelmor nedenunder den følgende morgen. Hun taler ikke engelsk, men ser afslappet ud og svarer noget i retning af, at den kommer, hvor der er fugtigt og: »Du kan smide den i skraldespanden lige her«.

Den obligatoriske klipning

Som altid, når vi er på rejse, skal sønnen og undertegnede klippes. Den billigste koster 11.- kr. for hver og her venter en hel hær af muslimske børn. Vi har imidlertid udset os en venlig mand i hvid kittel, som er omkring 1,60 meter høj. Han tager det dobbelte, men til gen-

gæld ligner hans frisørsalon et sted, der ikke har set modernisering siden 2. verdenskrig og tilmed hænger der et s/h foto af Jugoslaviens marskal Tito på væggen. Det gør udslaget! Efter klipningen stiller han velvilligt op til fotografering.

Den begejstrede fotograf

Apropos fotografering, har jeg udset mig en fotohandler på gågaden, der har udstillet en masse bryllupsbilleder af lokale i folkedragter i vinduet. Kvinderne i familien har indtil nu haft en undskyldning, for ikke at blive fotograferet, men så endelig på sidstestegen, får jeg lokket dem med ind i butikken. Vi foreslår, at de laver et billede af os i deres atelier (som er et rullegardin midt i den lille butik), men de vil gerne tage os med på »fotosession« på havnen, med den gamle by som baggrund. Det koster 10 euro incl. en kopi til os. Den køber vi. Fyren der følger med os er ca. 20 år og af den meget optimistiske/begejstrede type, - hvilket bekymrer mig lidt. Vi har på fornemmelsen, at vi er de første kunder, der skal foreviges pågældende dag. Vores unge fotograf kunne godt være en af den slags, der overvurderer sine egne evner. Min mistro bliver ikke bedre da han opdagde, at han har glemt at sætte hukommelseskort i kameraet, da vi omsider er nået ud på den yderste mole.

Efter en rum tid dukker en ung kvinde op med kortet. Jeg havde tillige håbet, at han ville bruge den store blitz til at opbløde med, da

Der bliver kørt brænde til huse for vinteren, - også helt ind i de smalle gyder i den historiske bydel.

Marius studerer skilt i VW-bus med »No photo« og »Not for sale«! Da jeg når op til fortroppen, siger konen: »Jeg vædder på, at du tog billeder af den bil!«.

